AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., FRIDAY MORNING, APRIL 16, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

Nad 30,000 ujetnikov je v rokah zaveznikov

V petih dneh so zavezniki sklatili 200 osiških letal. Zavzeli so dve važni višini v Tuniziji. Topniške baterije so pripravljene za obstreljevanje osiške linije.

ROMMEL ODPOTOVAL V NEMČIJO?

Gl. stan zaveznikov, Afrika 15. apr. — Francoska in angleška armada sta z uspehom naskočili dvoje važnih višin na južni in zadnji osiški liniji in jih zavzeli po hudem boju. Nad 600 ujetnikov, večinoma Italijanov, je padlo zaveznikom v roke. Od napada na Mareth linijo na jugu so dobili zavezniki dozdaj že več kot 30,000 osiških vojnih ujetnikov v roke. Od teh ji je 23,000 Italijanov.

Francozi so naskočili skrajno severno Rommelovo črto ter zavzeli strategično višino pri Djebel Sefsouf. Na to višino se je naslonjala vsa zahodna Rommelova linija, ki se vleče 50 milj severno od Tuniza v velikem kolobarju.

Prva angleška armada je pa zavzela važno višino 30 milj zahodno od Tunisa. To višino so z velikim trmo branile nemške čete.

Od časa ofenzive na Mareth linije so zavezniki razbili osiščo 150 letal, dočim so jih sami izgubili le 152. Istočasno je osiščo izgubilo 150 letal na raznih letališčih, ki so jih zavezniki bombardirali.

Ameriška zračna sila je popolnoma uničila arzenal in glavno pristanišče za dobavo osiški armadi v jezeru Bizerte, 10 milj jugovzhodno od pristanišča Bizerte. Fotografije kažejo, da je vsako poslopje razsuto in da je prenehal promet v tem važnem osiškem arzenalu.

Radijo se zanika, da bi zavezniki okupirali Envidaville, 50 milj južno od Tunisa, kot je pred dnevi poročal radijo iz Alžirije.

Zavezniki so v območju Sredozemlja v zadnjih petih dneh uničili nad 200 osiških letal, povprečno 40 na dan. V tem času so izgubili zavezniki 8 letal.

Ameriške zračne trdnjave so včeraj napadle Nonferrato na Siciliji. Na letališču so bombardirali mnogo sovražnih letal, dočim so jih sklatili 19, ki so bili Američane prestreči.

Za Tunizijo stoji pred zadnjim dejanjem, ki pa obeta biti najbolj krvavih. Osma angleška armada postavlja v poziciji topove najtežjega kalibra, da bodo osipati z njimi sovražnikove zdaj najprej udarili v zalivu Tunis, da bi tako razdelali osiško silo na dva dela. Osiška ima zasedene vse gorske planine, ki vodijo v planjave v Tunisu in Bizerte. Ta gorska veriga daje osiški armadi izredno naravno zavetje.

*

London, 15. apr. — Reuterjeve depeše iz Zuricha trdijo, da je odšel nemški maršal Erwin Rommel včeraj iz Sicilije in se odpeljal z avijonom v Berlin. Spremljal ga je Vittorio Ambrosio, načelnik italijanskega generalnega štaba.

Kdaj izgubi naš denar na veljavi?

Kadar je v deželi dosti denarja, navadno poskočijo cene potrebščinam. In kadar je na razpolago manj potrebščin, začno ljudje tekmovati in ponujati visoke vsote za stvar, ki ni vredna skoraj nič. Tedaj denar izgubi veljavo in v deželi nastane inflacija.

Da se pa prepreči inflacijo, to je, da ne bo v žepih naroda preveč denarja, ga vzame vlada na posodo. Kampanja za tako posojilo je zdaj v teku. Vsak bi moral posoditi vladi, kolikor najbolje more, ker bo s tem pomagal vladi in zmagi, obenem bo pa pomagal odvračati pogubno inflacijo.

Kupimo vojne bonde! Podpišimo vladno posojilo! Najbolj varno je denar naložen pri Stricu Samu.

Sleparije pod županoma Davisom in Burtonom so prišle na dan

Župan Lausche je že pred več meseci najel posebnega pregledovalca knjig, Stephen Ryana, ki je včeraj podal županu poročilo o najdbah. Ryan je dognal, da so bili ogoljufani hišni posestniki za časa županovanja Harry L. Davisa in Harold H. Burtona za okrog $90,000. To je denar, ki bi bil moral biti povrnjen hišnim posestnikom na preveč plačanih davkih.

Vsota, ki bi morala biti vrnjena, je znašala $303,000. Od te je bilo izplačanih okrog $90,000, a okrog $210,000 je še v blagajni oziroma bi moralo biti.

Sleparije so se vršile na ta način, da so brezvestni odvetniki izvohali ta denar, pa so šli k hišnim posestnikom in jim rekli, da bodo za gotovo provizijo dobili od mesta povrnjen denar. Hišni posestniki, ki niso vedeli, da ta denar lahko dobe brez vsakega posredovanja, so pristali in včasih delili z odvetniki na polovico. V nekaterih slučajih so pa odvetniki kar sami ponaredili ime posestnika, denar dvignili in spravili.

V zvezi z odvetniki je bil mestni klerk George Parratt, ki je dobil tudi svoj delež od te kupčije. Odvetniki so pa bili Samuel Clossman, J. J. Clossman in Sam Katzel. V nekem slučaju je mesto izplačalo celo neki hišni posestnici, ki je bila že davno mrtva.

—o—

Cleveland je podpisal že za 55 milijonov dolarjev

Vojno posojilo dobro napreduje v Greater Clevelandu. Od pondeljka do včeraj so ljudje kupili bondov v vsoti $55,838,576. To vsoto je kupilo 22,135 oseb.

Lepo vojno naročilo

Hydraulic Equipment Co., 1100 E. 222. St., Euclid, O. je dobila za $85,000 naročil od neke firme, ki izdeluje vojna naročila.

Guverner Bricker hoče na vsak način odpraviti davek na jedila

Columbus, O. — Guverner Bricker je v volivni kampanji obljubil, da bo državna legislatura odpravila prodajni davek na jedila v restavrantih in na zdravila v lekarnah. To je tudi priporočal legislaturi. Toda zbornica je sklenila, da naj država še naprej pobira ta davek.

Zato je ohijski guverner izjavil, da bo sam stopil pred zbornico in zahteval odpravo tega krivičnega davka, ako legislatura do drugega tedna sama ne bo podvzela tozadevne akcije.

—o—

Seja mlad. zbora

V pondeljek zvečer ob 7:30 bo seja mladinskega pevskega zbora SDD na Waterloo Rd. Vsi starši so prošeni, da se udeleže, ker bo razmotrivanje glede prireditve 2. maja.

Spomladansko blago

Slovenska modna trgovina, Anton Gubanc, 16725 Waterloo Rd. se priporoča za nakup raznega spomladanskega blaga, katerega ima polno in lepo zalogo. Cene so še vedno precej zmerne.

BOJNA FRONTA

PACIFIK—Zavezniška zračna sila je spazila skupino japonskih ladij, ki so vozile potrebščine na Novo Gvinejo. Napadli so jih in tri ladje zadeli. Napad se nadaljuje.

AFRIKA—General Giraud, komisar za francoske kolonije v Afriki, je ukazal vreči iz francoske armade vse one, ki še simpatizirajo z osiščem.

RUSIJA—Nemci so napadli rusko linijo v Kavkazu, da bi zmanjšali pritisk na pristanišče Novorossisk. Rusi so vse nemške napade odbili. Na drugih frontah ni sprememb.

BALKAN — Hitler in njegovi generali so še vedno v razgovorih v Berchtesgadenu, kamor so ukazali priti vodjem balkanskih dežel. Hitler jih skuša pridobiti za skupno akcijo proti invaziji zaveznikov.

—o—

Pozor, Newburg!

Anton Grdina, predsednik slovenske banke, bo v nedeljo v S. N. D. na 80. cesti takoj po maši ob desetih. Kdor bi hotel kupiti vojne bonde, bo lahko denar vzel Mr. Grdina in potem prinesel bonde.

Naši vojaki

Sledeči naši fantje so bili potrjeni iz 23. in 24. varde za službo Strica Sama, ki se nahajajo doma še na začasnem dopustu:

Ralph Radel, John Sustar, Albert Koporc, Richard Sterle, William Armbruster, John Lužar, Marion Rebol, Frank Jerič, Edward Shenk, John Verbič, Jack Subel, Joseph Korošec, John Kleindienst, August Rijavec, Frank Mramor, John Novosel, Ralph Peshek, Edward Jaksa, Nicholas Habian, Joseph Rozman, Jack Elersich, Robert Trebec, Joseph Godnick, Anton Znidaršič, Frank Godic, Edward Zak, Edward Bergles, Joseph Turk, Steve Ftičar, Victor Rahne, Victor Arko, Henry Gorsha, John Jelavič, Frank Basar, Steve Antolin, Joseph Palčič, Anthony Kolenc, Andrew Gabor, Raymodn Snyder, Robert Kopec.

Mornarica je sprejela sledeče: Fred Sternisa, Rudolph Petek, Carl Femc, Frank Peternel, William Sporalich, Frank Hlad, Frank Sega, Albert Maglich.

K marinom bodo šli: William Jerše, John Mihelich, Edward Kotnik, John Zelko.

Vsem tem novim vojakom želimo srečo junaško in pa zdrav povratek domov.

Mornar Frank Lukanc je prišel na dopust iz Great Lakes, Ill. Doma ostane do nedelje in prijatelji ga lahko obiščejo na domu njegovih staršev, Mr. in Mrs. Lukanc, 698 E. 159. St.

Pvt. Frank Markovič, sin Mr. in Mrs. H. Markovič iz 13815 Deise Ave. pošilja velikonočne pozdrave vsem prijateljem in znancem. Njegov naslov je: Pvt. Frank Markovic, Battery A, 365th F. A. Bn. APO 445, Camp Swift, Texas.

Te dni je bil povišan v štabnega narednika Albin Zdešar, sin Mr. in Mrs. Ignatius Zdešar iz 1020 E. 66. Place. Čestitamo! Njegov naslov je: Staff Sgt. Albin Zdesar, 11th General Hospital, Camp Livingston, Louisiana. Ravno tam se nahaja tudi njegov brat Ignatius, katerega naslov je: Pvt. Ignatius Zdesar, 35314304 Station Hospital, Med. Det. Dept., Camp Livingston, Louisiana.

Za osem dni je prišel na dopust Pfc. Alexander Paulin, sin Mr. in Mrs. Frank Paulin, 2636 Idlewood Ave., Cleveland Heights, O. Mr. Paulin vodi gazolinsko postajo na St. Clair Ave. in 61. cesta. Nazaj bo moral v pondeljek. Njegov naslov pri vojakih je: Pfc. Alexander Paulin, Battery G, 246 CAC, Fort Story, Virginia. Zdaj je radijski operator, toda bo poslan v inženirsko šolo. Njegov brat Frank pa služi pri poljskih topničarjih v Camp Van Dorn, Mississippi.

Frankie Godic, sin Mr. in Mrs. Frank Godic iz 1105 Norwood Rd. odide 21. aprila v službo Strica Sama. To bo že njih drugi sin v armadi. Želimo vso srečo in zdrav povratek.

Pvt. Edward Petkovšek in Pvt. Stanley Petkovšek, sinova znane Lovrenc Petkovškove družine iz 6719 Richmond Rd., sta prišla obiskat svojo sestro Augustine, ki je napravila zadnjo zaobljubo kot redovnica v samostanu Klaristinj, Rocky River Drive. Edward služi v Camp Gordon, Georgia, Stanley pa v Sheppard Field, Texas.

NOVI GROBOVI

Andrew Doles

Kot smo že včeraj poročali, da je umrl Andrew Doles, star 66 let, doma je bil od Sv. Vida nad Cerknico, odkoder je prišel v Ameriko pred 40 leti.

Tukaj zapušča žalujočo soprogo Mary, rojena Hiti, sina Andreja, hčer Caroline, omož. Coleman in vnuka, v starem kraju pa dva brata, Antona in Franka. Bil je član društva Maccabees št. 1288 Carniola Tent. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob deveti uri v cerkev sv. Vida iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. in na pokopališče Kalvarijo. Naj v miru počiva, preostalim sožalje.

Louis Stopar

Po dolgi in mučni bolezni je umrl na domu svojih staršev mladenič Louis Stopar Jr., star šele 19 let, stanujoč na 13705 Deise Ave. Tukaj zapušča žalujoče starše, očeta Louis Sr., doma iz Lokve pri Trstu in mater Mary, rojena Bergoč, doma iz Koč pri Slavni ter sestro Mary Virginia in brata William, staro mater Martha Koss in strica Jacob Bergoč v Detroitu in več drugih sorodnikov. Rojen je bil v Clevelandu in je bil učenec Collinwood višje šole. Bil je član društva Državljan, št. 33 SDZ in društva sv. Janeza Krstnika, št. 37 ABZ ter član pevskega zbora Slovan. Pogreb se bo vršil iz Želetovega pogrebnega zavoda, 458 E. 152. St. Čas še ni določen. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalim globoko sožalje.

Jacob Frank

V četrtek popoldne je po dolgi in mučni bolezni umrl v bolnišnici v Painesville, O., Jacob Frank star 64 let. Pogreb ima v oskrbi Želetov pogrebni zavod, 458 E. 152. St. Več poročamo prihodnjič.

—o—

Nadškof Spellman na potu v Jeruzalem

Kairo.—Sem je dospel z avijonom iz Tripoli newyorški nadškof Francis Spellman. Od tukaj bo odpotoval v Jeruzalem, kjer namerava ostati preko velikonočnih praznikov.

—o—

Pri svetem Vidu

Nocoj bo lepa prireditev v cerkveni dvorani sv. Vida. Vstopnina bo samo 50 centov in prebitek bo šel za "Honor Roll" tablo, na kateri bodo zabeležena imena vseh vojakov od fare sv. Vida in bo postavljena pred oltar skupno z ameriško in cerkveno zastavo. Posetite to prireditev, ker gre za blag namen. Pričetek četrt čez osem zvečer.

Vlada toži tovarno

Okrajni zvezni pravdnik Don Miller je vložil včeraj pri federalni sodniji tožbo proti Bronze & Aluminum Co., Hamilton Ave. in 45. cesta. Obtožba navaja, da podjetje ni izdelovalo vladnih naročil za vojno po predpisih in zahtevah.

Mesar obsojen

Albert Weisberg, 5901 Broadway, je bil obsojen v globo $200 in 20 dni zapora, ker je prodajal zmleto meso, v katerem je bilo 41% maščobe. To je že njegov šesti prestopek proti mestni postavi od leta 1933.

Dar domovini

Mike Lah je daroval slovenski sekciji JPO št. 35 $5.00 mesto venca na grob pokojnemu Anton Smoletu.

V pomoč naši bedni domovini

V nedeljo 18. aprila, ob sedmih zvečer, bo pričetek zelo zanimivega in pomembnega programa v SND, katerega prireja pomožni odbor slovenske sekcije JPO.

Ta dobrodelna prireditev ima dvojen pomen in sicer 1) da se zberemo k narodni skupščini ob priliki 2. obletnice napada nemške in italijanske vojske na našo drago domovino in 2) da s to prireditvijo nekoliko podpremo sklad, ki ga nabiramo za odpomoč našim sirotam v stari domovini.

Domovine danes ni več, domovina smo danes mi tukaj in od nas pričakujejo bratje in sestre onstran morja, da jim bomo pomagali dobiti njih zemljo nazaj, pa da jih po tej vojni oblečemo in jim damo kruha. Vsi vemo, da je naša domovina izstradana do samih kosti in srečen bo tisti, ki bo ostal živ vzpričo vsega trpljenja, katerega mora prestajati naš narod doma pod nemškimi in italijanskimi valpti.

Zato zbirajmo in nabirajmo, da bomo kolikor največ mogoče poslali domov in s tem oteli smrti še tisto peščico naših ljudi, ki bodo ostali na prazni zemlji. Ves čisti preostanek od te prireditve bo šel za odpomoč domovini. Zato naj bi bila dvorana narodnega doma v nedeljo do zadnjega kotička zasedena, da bo gmoten uspeh res velik.

Program bo, kot vidite iz naslednjega opisa, zelo zanimiv. Točke programa bodo sledeče:

Nagovor predsednika
Ameriška himna ..... poje Jeanette Perdan-Cahill
Živa slika ..... Progresivne Slovenke
Petje ..... Baraga Glee Club
Umetni ples ..... Miss Eleanor Beno
Petje ..... zbor Zarja
"Slovo sina vojaka" prizor ..... Slovenska ženska zveza št. 25

Odmor:

Slovenski čarovnik ..... John J. Grdina
Narodne pesmi ..... poje Jeanette Perdan-Cahill
"Snubač" igrokaz ..... Dramsko dr. Ivan Cankar
Dvospev ..... Sestri Poje
Gitara duet ..... Miss Marcellen Perko in Miss Josephine Misic
Kvartet ..... Samsa, brata Bradach in Lube
Govor ..... Častni predsednik g. župan Frank J. Lausche.

Po programu boste pa lahko stopili v prizidek in se tam porazgovorili s svojimi znanci in prijatelji ob čaši vina in piva.

Apeliramo na naše ljudi, da v nedeljo zvečer napolnijo dvorano SND!

—o—

Vojno knjigo št. 3 bomo dobili v juliju

Washington.—Uradniki OPA so včeraj naznanili, da bo urad za kontrolo cen kmalu izdal vojno knjigo št. 3, najbrže v juliju. Znamke iz te knjige se bodo rabile največ za nakupovanje čevljev, sladkorja in kave, kakor hitro poidejo znamke iz knjige št. 1.

Knjiga št. 3 se ne bo rabila najbrže za nobeno drugo komoditeto, ker so že v delu knjige št. 4, 5 in 6.

Kot se govori, bo dobila vsaka registrirana oseba knjigo št. 3 na dom po pošti. Toda to bo še pravočasno naznanjeno.

—o—

Milijonar Hosford je kupil za 21 milijonov bondov

Časopisje je poročalo, da je prvi dan kampanje neka oseba v Clevelandu kupila za $21,000,000 vojnih obveznic. Imena niso dali v javnost. Včeraj se je pa zvedelo, da je to storil Harry Hosford, clevelandski milijonar, ki je sicer zelo malo znan v javnosti. V decembru je kupil pa za enajst milijonov bondov. Hosford je bil nekoč navaden delavec na ladjah na Velikih Jezerih. S previdno špekulacijo si je pridobil milijone. Star je 58 let.

Za pomoč domovini

Lokalna postojanka 35 JPOSS v Collinwoodu bo priredila 24. oktobra bogat program na odru SDD, Waterloo Rd. Ves dobiček bo namenjen za pomoč stari domovini. Društva in organizacije se prosi, naj ne prirejajo sličnih prireditev na isti dan.

Dvanajsta obletnica smrti

Danes je minilo 12 let, kar je umrl Ladislav Suštaršič. V spomin njegove smrti bo danes darovana maša v cerkvi sv. Mihaela v Canon City, Colo. Naj počiva v miru.

Na Nemčijo se vsipljejo bombe od vzhoda in zahoda

London. — Angleški štirimotorni bombniki so sinoči poleteli na važno nemško industrijsko mesto Stuttgart, kjer so napravili mnogo škode. Dejstvo, da se z napada ni vrnilo 23 bombnikov kaže, da se je moralo udeležiti poleta vse od 400 do 500 bombnikov.

Istočasno se pa poroča, da je ruska zračna sila zopet udarila na Vzhodno Prusijo ter bombardirala Koenigsburg in druga nemška mesta.

—o—

Mesto bo pobiralo kositer zapadno od 55. ceste

Prihodnjo nedeljo bodo mestni truki pobirali kositrene škatlje po vseh ulicah, ki leže zahodno od 55. ceste. Vsaka gospodinja je naprošena, naj postavi zaboj s kositrenimi škatljami pred hišo v soboto večer. Na velikonočno nedeljo ne bodo pobirali kositra, zato bo to nedeljo pobiranje v distriktu 3 in 4.

Unija cestne železnice noče 40 urnega delovnika

Unija uslužbencev clevelandske ulične železnice je izjavila, da se bo borila proti vpeljavi 40-urnega delovnika, tudi če bi dobivali plačano čas in pol nad 40 ur dela. Zdaj delajo 54 ur na teden in če bi sprejeli 40 urni delovnik, se boje, da bi tudi s časom in pol manj zaslužili.

Zaloga gramofonskih plošč

John Sušnik, lastnik Norwood Appliance & Furniture na 6104 St. Clair Ave. naznanja, da je včeraj dobil v zalogo 3,800 novih gramofonskih plošč. Med temi je tudi mnogo slovenskih, petje in glasba. Pridite in izberite!

"AMERIŠKA DOMOVINA"
AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
JAMES DEBEVEC, Editor
6117 St. Clair Ave. HEnderson 0628 Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto $6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto $7.50
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta $4.00
Za Ameriko in Kanado, četrt leta $2.00. Za Cleveland po pošti četrt leta $2.25
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto $6.50, pol leta $3.50, četrt leta $2.00
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada $6.50 per year. Cleveland by mail $7.50 per year
U. S. and Canada $3.50 for 6 months. Cleveland by mail $4.00 for 6 months
U. S. and Canada $2.00 for 3 months. Cleveland by mail $2.25 for 3 months
Cleveland and Euclid by carrier $6.50 per year, $3.50 for 6 months, $2.00 for 3 months
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 90 Fri., April 16, 1943

Slovenski dan

Slovenski ameriški narodni svet je proglasil nedeljo 18. aprila za "slovenski dan." Tozadevno okrožnico ste lahko čitali v našem listu zadnji teden ter o pomenu in namenu tega slovenskega dneva.

Mi iz srca pozdravljamo idejo slovenskega dneva in želimo, da bi ideja res uspela na celi črti. Naj bi se ta dan posebno spominjali Kalvarije, ki jo je nastopila v aprilu 1941 naša rojstna domovina, ko so ji barbarski naciji in fašisti zadeli težak križ trpljenja na rame, pod katerim zdaj omaguje in — umira.

Naj bi se na ta slovenski dan še posebno zavzeli ameriški Slovenci in prisegli, da bomo storili vse v svoji moči, da pomagamo odrešiti sveto slovensko zemljo žulečega jarma fašistov in nacijev ter jo vrnili zopet v roke pravim gospodarjem, našim bratom in sestram.

Naj bi na ta slovenski dan ameriški Slovenci prisegli, da bomo edini in v slogi delovali za odrešitev rojstne domovine, ker njena rešitev zavisi v veliki meri od nas tukaj, tako v političnem kot gmotnem oziru.

Ob spominu na oni strašni dan, ko so padle sovražne bombe na našo rojstno domovino, se zavedajmo, da cepljeni in raztrgani na stranke in strančice, rojstni domovini ne bomo mgoli dosti, ali nič koristiti.

Imejmo pred seboj samo eno živo resnico in ta je, da našo rojstno domovino čakajo še težki dnevi trpljenja in preizkušnje. Njena bodočnost je še vedno zavita v črno temo in prav nobenega svetlega žarka ne vidimo še nikjer, ki bi nam dajal vsaj malce dobrega upanja.

Kot je neštetokrat poudarjal naš iskren domoljub Franc Snoj, bivši minister: "vi ste zdaj domovina," tako je tudi res. Ako bo trajala vojna še nekaj časa in če jo bo sovražnik naprej tako uničeval, potem bodo ostali Slovenci samo še tam, kjer žive izven rojstne domovine. Bog se nas usmili!

Ta strašna usoda slovenskega naroda naj nas uči, naj nas pripelje na skupno pot, da bomo nastopali združeni in v kompaktnih vrstah in vsi z enim ciljem v srcu — rešitev rojstne domovine.

In potem pokleknimo na Veliki petek in prosimo Njega, naj tudi On premaga smrt našega milega slovenskega naroda, naj stre okove z njegovih rok in mu da novo Vstajenje, k sreči in blagostanju. Saj to dobri, verni slovenski narod v veliki meri zasluži.

Pri vsem tem pa ne pozabimo, naj nam nikdar ne izgine izpred oči dejstvo, da moremo zdaj pomagati svoji rojstni domovini najbolj s tem, da pomagamo svoji novi domovini Ameriki do zmage. Zmaga ameriškega, odnosno zaveznIškega orožja bo tudi zmaga za naše brate in sestre onstran morja. Doma in na polju, v tovarni in v pisarni, povsod pomagajmo naši vladi, predvsem pa — kupujmo vojne obveznice, dajmo, posodimo vladi denar, da bo mogla uspešno končati to silno vojno, ki bo odločevala usodo vsega sveta.

Ali pride do sporazuma med Vatikanom in Moskvo?

V Washingtonu se mnogo govori, tako v cerkvenih kot vladnih krogih, o posebni misiji, katero je poveril papež Pij XII. newyorškemu nadškofu Spellmanu, ko se je ta nahajal pri njem na obisku. Baje je nadškof Spellman prevzel nalogo, da izvede sporazum v verskih odnošajih ali pakt med Vatikanom in Kremlinom.

Ko je odhajal nadškof Spellman v Evropo, je bilo mnogo ugibanja o namenu njegovega obiska. Pred odhodom se je posvetoval s predsednikom Rooseveltom. Na namigavanja, da je nadškofa poslal v Evropo Mr. Roosevelt, je takrat odgovoril državni oddelek, da je bil obisk samo formalen in v zvezi edino z njegovim potnim dovoljenjem.

Najprej se je ustavil na Portugalskem, potem v Španiji. Potem je poletel v Italijo oziroma v Vatikan, kjer je imel več avdijenc pri papežu Piju. Potem je obiskal ameriške čete v Severni Afriki, od tam je odletel v Anglijo in gredoč posetil sosedno Irsko, katere čudno vlogo v sedanjem svetovnem sporu še vedno svet ne razume. Od tam bo šel zopet v Afriko.

In zdaj se oni, ki skrbno zasledujejo njegovo pot in ki skušajo na prste sešteti dve in dve, vprašujejo: kam se bo obrnil nadškof iz Afrike? Ali bo šel v Indijo, ali bo obiskal Kitajsko? Ali pa bo šel mar v Irak, kjer naj bi bil sestanek z odposlanci iz Kremlina? Ali pa bo poletel naravnost v Moskvo, kar bi takoj uničilo vsak dvom o njegovi misiji.

Ako bo nadškof Spellman res posetil Moskvo, bo to značilo, da se je Rusija otresla svojega zadržanja napram cerkvi, katerega je podedovala od Lenina in njegovih ožjih ateistov, katerih rek je bil: Vera je opij za ljudi!

Leta 1922 se je poskušal papež Pij XI. približati Stalinu. Poslal je posebno delegacijo na genovsko konferenco, med katero je bil tudi Američan Rev. Edmund A. Walsh, ki je bil priznan poznavalec ruskih razmer. Delegacija naj bi se bila posvetovala z ruskim komisarjem zunanjih zadev, Čičerinom. Delegacija je predložila ruskemu zunanjemu ministru, kot je rekel Father Walsh — najmanjše mogoče zahteve od strani Cerkve. Čičerin je bil voljan sprejeti te zahteve, toda Stalin je rekel odločno: ne! In tega "ne" se je Stalin dosledno držal.

Zadnje čase pa vedo povedati mnogi novinarji in komentatorji, da veje iz Kremlina povsem druga sapa in da vzpostavitev diplomatskih odnošajev med Vatikanom in Moskvo ni nemogoča. Da se to izvrši, je prevzel nalogo newyorški nadškof Spellman. V koliko mu bo uspelo, bomo pa videli v bližnji bodočnosti.

Newburške novice

Vestnik je že po večini razposlan. Ne moremo pa vsakemu posebej prinesti to knjigo na dom. Potrudite se sami, če ga še niste prejeli in pridite ponj. Nekateri cerkveni možje so zadnjo nedeljo šli po svojih okrajih. Drugi so bili na delu, torej niso mogli. Prinesejo vam ga morda to nedeljo. Ako ga ne, potem pridite sami ponj.

Vestnik je Ameriška Domovina izdelala v zelo lepo knjigo. Vreden je dolar in tudi stane nas veliko. Zato pa prosimo, naj vsak, ki prejme Vestnik na to pomisli in da en kvodrček zanj. Če bo kaj ostalo od stroškov, bo itak šlo v cerkveno blagajno.

Vestnik so delali ljudje, ki se lahko pomotijo in vemo za gotovo, da so se v nekaterih slučajih. Je možno, da smo mi napravili pomoto, tiskarji pa tudi niso nezmotljivi. Zato pa, če najdete pomoto, naj bo to pri imenih ali pa pri svotah, povejte NAM. Drugim nič ne koristi pripovedovati. Le mi moremo popraviti, ne sicer v Vestniku, ampak v listu ali z oznanilom v cerkvi in vam dati zadoščenje. Če vam je toraj Vestnik ušeč, povejte vsemu svetu. Če pa vam ni, povejte pa SAMO NAM.

* * *

Sedem in dvajset let je tega, kar sta stopila pred oltar John Kirn in Lucija Oblak, oba že bolj priletna, da se zavežeta skrbeti drug za druzega in hoditi skozi življenje skupno pot v zakonu. Bogastva nista imela, ne poprej, ne po poroki. Vendar pa se mi zdi, da sta bila eden tistih parov, ki vedo, kako drug drugega prenašati, da se ohrani mir, edinost in sreča v zakonu. Oba sta se tudi zavedala, da je Bog menda vedel najboljšo pot k zadovoljnemu življenju, ko je rekel: "Ljubite se med seboj." In tako se mi zdi, da sta bila srečna, čeravno nista bila brez nadlog. Bolezen je obiskovala njuno hišo sem in tja, zlasti zadnja leta. Ker pa sta vedela, kje iskati poguma in srčnosti za take križe — pri sv. maši in obhajilni mizi — sta tudi to prenašala, kot kristijana brez prevelike nevolje in godrnjanja. Pa prišel je še hujši udarec. Smrt je posegla v mes in raztrgala vez, ki se je sklenila pred sedem in dvajsetimi leti.

Lucija Kirn je bila bolehna že nekaj časa, vendar najbrže ne ona, ne kedo drugi ni slutil, da je to njena zadnja bolezen. Nepričakovano je zapustila svet in se preselila v večnost. Od tukaj naprej bo hodil mož sam, dokler se ne snideta nad zvezdami, kot je tako pretresljivo zapel v slovo g. Ivan Zorman pri pogrebu. In to naj bo za John Kirna tolažilna misel, "da vidmo v raju večnim se, nad zvezdami."

Lucija Kirn ja bila izmed onih bogoljubnih duš, ki nikdar ni zanemarila prilike, tudi v delavnikih ne, da ne bi prišla k sv. maši in vselej pristopila k mizi Gospodovi. Živela je v Maple Heights, odkoder stane 30 centov priti sem doli in nazaj z javnim prevozom, pa se mi zdi, da smem reči, da ni zamudila nedelje in zapovedanega praznika, da ne bi žrtvovala čas in denar v svrho svoje krščanske dolžnosti. Moderna žival ima za tako vestno krščansko ravnanje, seveda, le zasmehljivo besedo "trcjalka." Pameten človek pa občuduje vestno izpolnovanje božjih zapovedi, ker ve, da bo prišel čas, ko bo tudi "moderna žival" spoznala, da ima dušo in da je zanemarjanje duše največja nespamet in nesreča. O, da! Ob svitu smrtne sveče šele vidimo prav, kaj smo zamudili in kaj napačnega storili. Pokojni naj sveti večna luč in naj vživa mir in plačilo, katero Bog obljublja v večnosti. "Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje v sebi," tako govori Zveličar.

* * *

Par porok smo imeli zadnjo soboto. Postne poroke so sicer veljavne, ako Cerkev radi važnih vzrokov da dovoljenje za to. Pri najboljšem pa je postna poroka neka žalostna ceremonija, bolj podobna pogrebu, kot pa poroki. Pri postni poroki blagoslov, ki se drugače daje poročenemu paru, izpade. Če ni skrajna sila, kot je bila tukaj, ko sta morala vojaka zopet nazaj na vežbalno polje, je bolje, da se poroke odložijo na povelikonočni čas, ko se taka slavnost vrši v veselem tonu z vsemi lepimi molitvami in blagoslovi. Še boljše pa bi bilo če bi čakali za po vojni.

* * *

Richard Marvin Salamon! To je ime za kakega kraljiča. In v resnici ga nosi prestolonaslednik Marvin (Merwen, Merwenna so krščanska imena) Salamonove družine. James in Eleanor Salamon pa sta priči, da je krščen.

Dionysia Mary bodo klicali hčerko Anton Štimica in Mary roj. Šuštaršič. Pri krstu je Vincenc Šuštaršiča, ki je pri vojakih, nadomestoval njegov brat Frank, dočim je Angela Slak Miklavčič malo Miciko držala pri krstu.

Pri Andrej Colnarju pa so tudi krstili Andrejčka Donalda, kateri je tudi prvi v družini. Vsem skupaj naše čestitke in naš poklon.

* * *

Člani Zveze društev Najsvetejšega Imena! Ne pozabite, da je v nedeljo popldan shod Zveze Najsvetejšega Imena v Collinwoodu pri Mariji Vnebovzeti. Shod je važen in zato naj se udeležijo vsi odborniki Zveze vseh štirih župnij. Povabljeni so tudi drugi člani, vsi brez izjeme.

* * *

Kajenje je čudna, nepotrebna razvada, nekak odpustljiv greh, kateri se ne pristoja nikomur, najmanj pa ženskam. Možkim se kajenje še nekako lažje spregleda. Morda zato, ker smo že odnekdaj vajeni teh moških dimnikov. Morda pa tudi zato, ker ne pričakujemo od moža tisto popolnost, kot jo od žene. Morda bi ne smeli pričakovati od žensk večje popolnosti, kot se navadno najde pri moških. Naj bo to že kakor hoče. Brezdvomno ženska, ki kadi nima tistega spoštovanja pri moških, kot ga ima ženska, ki ne kadi. Tisti, ki prihajate iz stare domovine, veste, da so nekdaj kadile le ciganke. Ko sem bil še otrok, sem nekoč videl kaditi staro Irko, kadila je iz pipe, in vem, da smo jo otroci gledali kot svetovno čudo. Naše matere niso kadile in zato jih imamo v lepem spominu. Sedanje matere pa kadijo, da se njihovi dojenčki nasrkajo nikotin strupa takoj v prvih dnevih svojega življenja. To ti je slika — otroka na prsih pa cigareto v ustih. Ravno pred par dnevi so pisali naši angleški listi o materi iz nekega mesta v Ohio, ki je pri dojenju otroka z cigareto v usthi zadremala in otroku oblekco zanetila in ga tako opekla, da je takoj nato umrl od opeklin. To ti je mati!

Enkrat pred par leti smo prosili ljudi, naj nikar ne prinašajo rož od mrličev v cerkev pred oltarje. Rože so bile kupljene za mrtveca in so tam ovenele. Potem, ko jih mrtvec več ne mara, ne more rabiti, jih pa prinesete v cerkev pred Marijin oltar. S tem se ne dela nobena čast Materi božji, rajši žaljenje. Rože, kupljene za mrliča, naj gredo znjim vred na pokopališče, ne pa v cerkev pred oltar, kjer nimajo prav nobenega pomena. Mi zelo radi vidimo cvetljice na oltarju, in hvaležni vam bomo zanje. Toda biti morajo nabrane ali pa kupljene ZA ČAST BOŽJO in ne najprej za pokritje smrtnega razdejanja, potem pa se jih postavi pred Marijo, češ, "tukaj jih imaš, Marija, meni so za nič več."

* * *

Ko pa že govorimo o cvetljicah, za Veliki četrtek bomo potrebovali veliko cvetljic na oltar. Kupite cvetljice in jih prinesite ali pa pošljite v cerkev v sredo dopoldan, ko bodo sestre oltar ("Božji grob") kinčale. Kdor pa tega ne more naj na Veliki četrtek, ko se bo pobiralo za rože, nekaj daruje v ta namen. V tem slučaju bodo rože res Bogu v čast, ker so le za Njega namenene.

* * *

OZNANILA ZA VELIKI TEDEEN.

V nedjelo, tik pred mašo ob 10, bodo blagoslovlene palme. Cerkveni odborniki jih bodo razdelili med navzoče. Popoldne ob 2 pa se vrši sklep misijona. Upamo, da bo vsak, ki razume nekoliko angleško navzoč. Po zaključku misijona, nekako ob 3, se pa prične predstava "TRNJEVA KRONA." Zvečer 7:15 bo križev pot v slovenškem in blagoslov. Potem pa zopet predstava "TRNJEVA KRONA." Ta predstava je kakor nalašč za Veliki teden, ker predstavlja Kristusovo trpljenje. Prosimo tole: Pri tej predstavi se ne aplaudira. Vsak naj se zadrži mirno in tiho. Otroci naj pridejo popoldne. Zvečer bodo imeli vstop edino le odrasli in otroci, ki pridejo v spremstvu staršev in so pripravljeni.

(Dalje na 3 strani)

—o—

"Kdo nam pride na pomoč?"

Tako se vprašujejo naši dragi tam doma v nekdanji prelepi Sloveniji, ki je danes tako strašno razkosana in poteptana. Cveten teden je žalosten spomin druge obletnice, odkar se je morala naša mati domovina ukloniti krutemu sovražniku.

Pozabili te še nismo, slišimo preko širnega morja tvoj obupni klic. Pomoč pride S pomočjo naših zaveznikov in naših slovenskih fantov vojakov, se tudi ameriški Slovenci obračamo k naši mogočni novi domovini Ameriki s trdnim upanjem, da bo ona čimprej rešila vse zasužnjene narode ter pripomogla, da jim čimprej zasije sonce svobode.

Da se pa to tudi kaj kmalu zgodi, moramo pomagati naši novi domovini Ameriki do junaške in slavne zmage. Ker je sedaj kampanja za drugo vojno posojilo "War Bonds," zato nas vlada prosi, da vsak kdor le more tudi kupi kar največ more teh vojnih obveznic, ker s tem bomo pomagali našim zaveznikom in indirektno tudi naši Sloveniji, oziroma Jugoslaviji.

Edina naša misel naj bo, kako pomagati Ameriki do zmage!

Čim več bomo pokupili teh vojnih obveznic, tem lažje bomo po vojni vprašali, ko se bo sklepal mir, za pravice našega naroda tam doma. Kajti zavedajmo se, da le ameriški bondi bodo rešili celi svet. O rojstna domovina, tvoja bol nam ne gre iz spomina. Sočustvujemo s teboj in upamo, da tudi tebi čimprej zasije zarja svobode.

Sedaj, ko je Vigred objela vso naravo, ta oznanjevalka pomladi naj se naseli v naša srca ter naj v njih oživi novo ljubezen do bližnjega, ker le v pravi ljubezni je tudi pravo prijateljstvo in kadar bo zavladalo na svetu prijateljstvo, tedaj bo nastal tudi zaželjeni mir, katerega vsi tako težko pričakujemo in takrat bo ustal tudi naš slovenski narod! Takrat bo prava velika noč za nas vse. Žalostni spomini bodo izginili in pričelo se bo novo življenje. V tem upanju delajmo in pomagajmo, kjer vemo, da je potrebno.

Na cvetno nedeljo, dne 18. aprila 1943, bo v Slovenskem narodnem domu lep varietni program pod pokroviteljstvom podružnice št. 2 JPO-SS. Pri tem programu nastopijo naša pevska in dramska društva ter posamezni talenti. Pričetek ob sedmih zvečer.

Prosimo vas v imenu vseh onih, ki nujno potrebujejo naše pomoči, da pridete na to prireditev. Program bo lep, nekaj izrednega bo gotovo živa slika "Klic obupane Slovenije," katero nam bodo predstavile Progresivne Slovenke. Tudi Slovenska ženska zveza bo pokazal nekaj prav zanimivega. Ves program bo zanimiv. Vse podrobnosti boste razvideli iz lokalnih časopisov. Na svidenje!

"Naš bil nekdaj je ves ta raj,
očetom našim domovina,
tuj narod se šopiri zdaj —
naš raj je tujcem zdaj lastnina
. . ."

Marjanca Kuharjeva,
zapisnikarica št. 2 JPO-SS.

—o—

Društva Najsvetejšega Imena

Uradnikom in članom Zveze društev Najsvetejšega Imena se naznanja, da se vrši redna trimesečna seja v nedeljo 18. aprila in sicer pri fari Marije Vnebovzete v Collinwoodu.

Pobožnost v cerkvi ob 2:30 uri popoldne, ob treh je pa seja. Ker je to zelo važna seja in je zadnja pred našo prireditvijo, ki se ima vršiti dne 30. maja in sicer za Slovenski katoliški dan pri fari sv. Lovrenca, je dolžnost vseh uradnikov in delegatov, da se gotovo udeležimo.

Ravno tako se vabi vse člane, da posetijo prijazno collinwoodsko naselbino, kjer bodo kakor vedno prav prijazno sprejeti.

Torej na svidenje v nedeljo, dne 18. aprila. Želeč vsem članom Slovenske zveze društev Najsv. Imena prav VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE, sem s pozdravom,

Frank A. Hochevar, taj.

—o—

Slike v Barbertonu

Že precej časa ni bilo domače slikovne predstave za barbertonske Slovence. Radi tega se je nabralo že veliko novih in krasnih slik. Pa tudi mnogo spremembe so doživeli naši zavedni Slovenci, ker so si med tem časom tako sijajno uredili najglavnejši del, poleg prejšnega doma sedaj še božji hram, svetišče-cerkev! Brez tega bi naselbina ne veljala in ne bi bila drugim jednaka, ne bi se mogla imenovati ali šteti med druge. S tem pa je postala popolna, ponosna in bo šteta v zgodovine kot častna prava slovenska naselbina, kjer v sredi nje ponosno stoji visok zvonik in naznanja vsem daleč na okrog, da tu biva veren slovenski rod!

Veselim se zopet priti v naselbino z novimi slikami, kajti tam sem še vedno našel iskrene domače prijatelje. Veseli me, ker bom imel priliko vse razveseliti s tolikimi lepimi slikami, med katerimi bo tudi slika njih naselbine ob času, ko se je naselbina okrog stare cerkviče oblekla v praznično oblek[illegible] so visoki cerkveni dostojan[illegible] niki obiskali naselbino in [illegible] goslovili vogelni kamen, [illegible] pet za tem posvetili lepo [illegible] stojno in dovolj veliko [illegible] svetišče, kamor se bodo [illegible] ozirali in shajali, dokler [illegible] zvon spremil zadnjega v [illegible]

Skoro leto dni sem čaka[illegible] sem dobil priliko priti med [illegible] je prijatelje in obenem [illegible] jemalce. Poprej ni bilo [illegible] če, kajti ni bila še dvorana [illegible] delana. Sedaj je lepo [illegible] derno preurejena stara [illegible] za novo cerkveno dvorano [illegible] se bo toraj vršila v soboto [illegible] čer 17. t. m. prav izborna [illegible] kovna predstava.

Za to predstavo sem [illegible] vil približno slike takole: [illegible]

Prvo bomo videli sliko: [illegible] VILIAN DEFENSE." Po[illegible] slika za te čase, je zelo p[illegible] glede tega, kaj naredi[illegible] se obvarovati, za slučaj [illegible] doživeli v Ameriki zra[illegible] pad. Naj se nikdo pri te[illegible] začudi, kar je bilo pro[illegible] leti nemogoče, je mogoč[illegible] nes. Sicer pa tudi nič ne [illegible] če vidimo kaj takega, se [illegible] vsaj spomnimo na one, [illegible] skoro dnevno na ta naš[illegible] bardirani.

Za tem bomo gledali sli[illegible] zot, ki so se dogajale le[illegible] tu se bo videlo vse kar s[illegible] tem letu po širnem svetu [illegible] jalo. Tretja slika bo p[illegible] kako je Amerika pripr[illegible] s svojo vojsko, tu se bo[illegible] dovali videti, kaj vse Ame[illegible] rika v izvežbanju in v o[illegible] svojo vojno silo. Čet[illegible] slika domače naselbine. [illegible] sledijo dva vretena kra[illegible] tranjske, katera slika [illegible] posneta še po pokojn[illegible] France Trdanu, le nekaj [illegible] poprej predno je nastop[illegible] na. Videti te kraje, se [illegible] kemu domovina zasmi[illegible] bo misel na sedanje dni [illegible] la v srcih to kar se dog[illegible] daj.

Za tem bomo gledali sli[illegible] iz stare domovine, [illegible] moramo malo oglasiti [illegible] o katerem se pripoveduje [illegible] nahaja pod neko novo [illegible] ko.

Sicer imam za temi sli[illegible] vretena slik, ako bo [illegible] na razpolago. Vsako [illegible] od tu naštetih slik ima [illegible] ljev filma, vsaka od teh [illegible] pa že tudi sama za se [illegible] da jo vsak vidi. Radi te[illegible] noben ne zamudi te [illegible] predstave.

Pridite točno, z predst[illegible] mo začeli, kadar bo [illegible] dovolj velika in nadalje[illegible] kler ne bo zadovoljen [illegible] gledalec.

Mene bo spremljal [illegible] moj nečak Mr. Joseph [illegible] ki ima tam mnogo prija[illegible]

Na veselo svidenje!

Anton Gr[illegible]
Jas[illegible]

Ribničan Urban je [illegible] bolan. Poklicali so [illegible] ga je lepo pripravil [illegible] Toda Ribničanu se ni da[illegible] ti. V nekaj tednih je [illegible] pokonci in pri vsakdanj[illegible] vilih. Nekega dne pa s[illegible] nik, ki ga je v bolezni [illegible] vljal za smrt in ga pripr[illegible] govori:

"Glej, glej, Urban, [illegible] le izmazal. Takrat sem [illegible] da bo po tebi. No, sam[illegible] pet zdrav. Ampak d[illegible] držalo nekaj časa, kaj [illegible]

"Preteto ne bodi, [illegible] Od hudirja me je dajal[illegible]

"No, povej mi ali si [illegible] stopiti pred svojega S[illegible] Urban?"

"Prav nič se nisem [illegible] pak če hočem po pravici [illegible] ti, krota ne bodi, [illegible] tam zdolej mi je pa res [illegible] koliko po glavi."

Mladi mornar

ali zakaj in kako je Grmkov Francelj iz Amerike v Trst kolofonijo vozil.

Spisal Fr. D—c.

...sem služil na dva kra- ...dnevi v tovarni, zvečer ...cirkusu, in pri tem sem se ...tako dobro, da sem za ne- ...kar popolnoma poza- ...domovine tam v Ev- ... Neke nedelje jutro je ...krasno vreme, sem se ...da bi bilo dobro, obis- ...Slovence, ki so raztreseni ...po "facendah." Vsedem ...vlak ter se peljem dobro ...postaje "Tibaja"; ondi ...in po dobri uri pešpo- ...ob prvo "facendo," ...prebivali Slovenci, in to ...prijatelji, Notranjci. ...se začudili, ko so me ...Seve, oblečen sem ...popolnoma po braziljsko, to ...belo, in govoril sem v ...nalašč samo braziljsko ...portugiško). Razkazali so ...kje in kako obdelujejo

...maki, smilili so se mi. Tr- ...dravo delo in zaslužka ...letu niti toliko, da bi ...obleke. Grof zahteva, ...torej zaslužijo voznino, ki ...plačal zanje iz Ge- ...Brazilije, in živež mo- ...kupovati le pri njem "na ...in tako reveži ne vedo, ...iz dolgov. In kakšen ...Kakor sem ga jaz imel ...onem gozdu: črna ka- ...in riž, drugega sploh ...koliko trpljenja: od ra- ...ura do pozne noči žgati ...oglju in okopavati z lo- ...ki imajo toporišča po 2 ...visoko travo, ki raste ...Pa ko bi bilo to trp- ...enino! Poleg tega ni nih- ...več zdrav. Živi nam- ...neka vrsta bolhe, ki ..."bišo," in ta žival ...najraje za nohte ...odraslemu pa tudi zla- ...Iz jajčic se izleže- ...ki rijejo po člove- ...in baš za nohtom, ...tako občutna bolečina. ...uboge otročiče, ki so ...na nogah vse raz- ...po 20 črvov pod ...Grozno! Zdi se ...da sem nekdaj v "Ro- ...bral nekaj takega, a ...sem sam videl, sem se ...pričal, kako strašna ...je to.

..."belimi sužnji" ...kakor bi po vsej pravici ...imenovati obdelovalce ka- ...skupaj tudi zamorci, ...je še veliko več ko Ev- ...Zamorce so bili la- ...Portugalci in Španci ...že v 16. stoletju začeli ...iz Afrike, kjer so jih ...kupovali, in sedaj jih ...polno. Za najtrja dela ...no, zdaj so jim pri- ...pomoč pa še Italijani in ...— Ravno tisti dan so ...zamorci neko svojo "vese- ...družine, ki delajo na "fa- ...bodisi belokožne ali za- ...prebivajo v lesenih ba- ...ki so postavljene tako, ...na sredi med njimi veliko ...okrog pa so zagraje- ...beli" ne morejo uiti, do- ...odslužijo do zadnjega ...Na tistem dvorišču je se- ...zamorec ter tolkel ob ...bobnu podobno, ...zamorci pa so plesali, ...in peli, da se mi je zde- ...da bi bil nastal sod- ...; ob enem pa so hodili v ...med barak, kjer so imeli ...kakor neko kapelico, ...senda, ka-li. Vsak, kdor ...noter molit, je dobil ...žganja "pinge"; in ker ...ni napačno, so šli pa ...kateri naši "molit" v ti- ...kapelico. Ta ples in vrišč ...celo noč, tako da ni ...spal, tudi jaz ne, se- ...ki sem prenočeval ondi. ...so zamorci mislili, da ...nekaj časa zopet v Afriki ...onem gozdu.

...jutro sem vstal zgo- ...da bi se vrnil v Kampinas. In takrat bi se mi bilo kmalu nekaj pripetilo. "Grof" je menda zvedel, da je prišel "bele" nekdo obiskat in da se cel dan pogovarja z njimi. Mogoče, da mu je to ovadil kak zamorec, ker belih kar videti ne morejo. Drugo jutro na vse zgodaj že pride (ali prav za prav na muli je prihajal) "mistador," t. j. grofov namestnik, z bičem v roki, jaha naravnost proti meni ter me vpraša, kdo sem in kaj imam tukaj opraviti. Ko mu povem, da sem rojak "belih" in na obisku, mi zapove, da naj takoj odidem in nikdar več ne pridem. Te pijavke namreč se boje, da ne bi ubogi izseljenci zvedeli, kako se kaj drugim rojakom, ter da ne bi pobegnili. No, nisem mu več delal nadlege, tistemu jahajočemu "mistadorju," ker med tem časom se me je zopet polastila želja, potovati po svetu . . .

IV. Ne zaupaj nikomur svojega denarja!

Nad eno leto sem bil v Kampinasu in prihranil sem si bil v tem času blizu 300 milrajzov (torej blizu 400 gld. avstrijske vrednosti); zdaj pa mi je postalo dolgčas. Nekaj mi ljudje niso bili všeč (pomislite le: ko sem neki večer prijazno pozdravil nekega lepo opravljenega gospoda, je bil tako hud, da je izvlekel revolver ter mi zapretil, da me bo, če mu ne dam miru. — Taki so!); nekaj se mi je tožilo po drugih, ki so še bili med tem časom vrnili domu, tako n. pr. moj boter in še par drugih rojakov iz našega kranjskega Novega Jorka. Sklenil sem torej odpotovati. Meni sta se pridružila še dva Kranjca, Janez Z. in Jurij Ž., ki smo se bili dobili v Kampinasu. Dne 10. rožnika l. 1897. — bil je zopet lep dan! — se odpeljemo z vlakom v Sv. Pavel, odtod pa do morja v mesto Santos. Veliko, lepo mesto.

Neizrečeno sem bil zopet vesel, ko sem zagledal morje, zlasti pa, ker sem imel sladko zavest, da se bom v par dneh že vozil po njem proti — domovini! Kdor ni bil nikoli daleč proč od doma, in sicer za dalje časa, ta ne ve, kaj čuti človek v takih trenutkih.

Moško smo tudi mi trije stopali po mestu, ker tudi ona dva sta bila prihranila pri težkem delu nekaj denarcev. Najprej smo šli v menjalnico, kjer se zamenjuje denar in kupujejo vozni listki. Najprej smo si kupili vozne listke ali karte za v Evropo; dali smo po 60 milrajzov zanje. Nato smo zamenjali ves svoj brazilijanski denar za zlate lire. Pa kakor je že povsod navada, da človeku utrgajo, kjer le morejo, nam je rekel menjavničar, da bomo morali dati vsak 50 lir spraviti kapitanu tiste ladje, ki se bomo z njo peljali do Genove, nam jih bo kapitan dal nazaj. In čemu to? Ker italijanska vlada ne mara, da bi se taki ljudje izkrcavali v Genovi, ki nimajo prav nič, ampak bi morali začeti kar takoj beračiti. Zabičil nam je torej, da naj le dobro shranimo denar, ker brez tistih 50 lir nam vozni listki ne bodo nič pomagali.

(Dalje prihodnjič.)

—o—

V Zed. državah je krog 6,000 javnih čitalnic (public libraries).

NEWBURSKE NOVICE

(Nadaljevanje z 2 strani)

ljeni stati, če bo sedežev manjkalo.

Večerne pobožnosti bodo v sredo, četrtek in petek ob 7:15. Jutranja sv. opravila pa bodo: v četrtek ob 9, v petek od 12 do 3, v soboto od pol 7 naprej. Maša ob 8. Zvečer opravlja petje veliki kor, zjutraj pa šolski kor.

BLAGOSLOV JEDIL v soboto: V Brooklyn pri Zornovih in v Warrensville Heights pri Keglovičovih ob 2:00. — V Maple Heights v S. N. D. in na Vineyard pri Bizjakovih o pol 3. — V cerkvi pa ob 3 in 7:15.

SPOVEDOVANJE: prve štiri dni zjutraj od pol 7 naprej. V sredo in četrtek, popoldne od 3 naprej in zvečer po pobožnostih. V PETEK NI SPOVEDOVANJA, ne zjutraj, ne zvečer. V soboto jutro od 7 naprej in v soboto popoldne od 3 pa do pol 6 samo. Na Veliko nedeljo NI SPOVEDOVANJA. Dosti prilike vam je dano. Kdor hoče bo lahko opravil svojo velikonočno dolžnost. Pridi pravočasno in ne šparaj se za zadnjo uro, kakor za smrt. Sv. zakramenti pokore in sv. obhajila so naša sreča, tolažba in bi morali biti v veselje. Ne glej na te izkaze božje ljubezni, kot na kako operacijo v bolnici. Naj torej nihče ne zanemari svoje velikonočne dolžnosti. Kakor je Kristus vstal iz groba trohnobe, moramo vstati tudi mi iz groba naših slabosti in grehov.

Na Veliko noč bomo praznovali "Vstajenje o pol 5, sledi potem slovesna sv. maša. Druge maše pa bodo ob 6, 7, 8:45, 10 in 11:15. Društva so prošena, da pridejo skupno v lepem sprevodu k maši ob 10. Popoldne ob 2 bodo slovesne pete litanije in tako, upamo, bomo zaključili cerkvena opravila na dostojen in krščanski način, da nam bo to praznovanje v telesno in dušno korist. Velika noč je največji praznik celega leta. Kristus je od mrtvih vstal, da nam je zagotovil tudi naše vstajenje nekoč. Aleluja!

* * *

Več pritožb je prišlo od raznih krajev, češ, da nas ne slišijo iz prižnice, dasi imamo zvočnik v cerkvi. France s Hriba se je kar naravnost kregal in je rekel, da govorimo kot bi sedeli okrog mize. Poslali smo po izvedenca za radio, kateri je pronašel, da zapirajo glas sohe sv. Jožefa in Marije, katere stojijo tik pred zvočnikom. V kratkem bo to popravljeno in zvočniki bodo postavljeni na odprte prostore in tako upamo, da bo tega "trublna" konec. Upamo pa tudi, da France ki je obljubil $5.00, če to popravimo, ne bo "nazaj vun bekov."

* * *

Karl Hrovat iz Maple Heights, eden naših vojakov, pravi, da je zadovoljen z vojaško službo. Imajo dobro hrano, ne pretežke manevre in zdravi so tudi. Kaj kedo hoče več?

Toni Kastelic pa piše iz Afrike, da jih do sedaj še niso skuhali ljudožrci na juhi. Pravi, da imajo dober namen ameriški vojaki poslati Hitlerju za velikonočno darilo eno jajce, ki tehta dva tona. Drugače je vse v redu.

Vsem vojakom bi radi poslali nekaj za Veliko noč. Zato smo prosili vse, kateri imajo svojece pri vojakih, naj nam pošljejo njih naslov ta teden. Do danes, četrtka, jih je poslalo izmed 324 samo 34. Ali ni to čudno, da se domači tako malo brigajo za svoje sinove, da se niti toliko ne zganejo, da bi napisali listek z imenom in naslovom ter poslali tisto nam?! Ne bom rekel da je čudno. Gnusna zanikernost je to.

* * *

Veliki teden naj bi se spominjali naših rojakov v stari domovini. Pa ne samo spominjali, ampak tudi nabirali denar njim v pomoč. V ta namen bodo razdane posebne kuverte. V to denite svoj dar za pomoč požganim, opustošenim in nesrečnim svojim bratom. Zveza slovenskih župnij bo te darove takoj, ko bo mogoče, odposlala na zanesljive osebe, ki bodo razdelili potrebnim. Ne bodite v skrbeh, Zveza slovenskih župnij bo delala varno in zanesljivo z nabranimi sredstvi. Na Veliki petek bo bira za pomoč bednim rojakom.

DELO DOBIJO

DELO DOBIJO

MOŠKI IN ŽENSKE

STARI NAD 21 LET

ki lahko dokažejo državljanstvo in ki zdaj niso zaposleni v obrambnem delu.

Dela na razpolago za 2. in 3. šiht. Znanje od poprej ni potrebno.

PUMP ENGINEERING SERVICE CORP.

12910 Taft Ave.

Prva cesta severno od St. Clair Ave. od 131. ceste

(94)

IZUČENI OPERATORJI
BORING MILLS
(Horizontal in vertical)
LARGE PLANER
RADIAL DRILL
Plača na uro, vrhu overtime.
Ako ste zdaj zaposleni pri vojnem delu, se ne priglasite.

WELLMAN ENGINEERING
7000 CENTRAL

(92)

DELAVCI

za

PREJEMANJE JEKLA

delo zunaj

INSPEKTORJI

z izkušnjo ali
brez nje
Delo znotraj

VISOKA PLAČA OD URE.

CLEVELAND TRACTOR
19300 EUCLID AVE.

(94)

MALI OGLASI

Soba se odda

Odda se soba za 2 fanta, s hrano ali brez. Na razpolago je tudi garaža. Vprašajte na 1447 E. 173. St., blizu Graphite Bronze Co. (90)

Stanovanje v najem

V najem se odda stanovanje 4 sob s kopalnico; odda se mali družini. Vprašajte na 1045 E. 61. St. (90)

Rojakom v Newburgu!

Ker je v teku velika kampanja za prodajo bondov in ker je mnogo ljudi tudi takih, ki ne delajo v tovarni, kjer prodajajo bonde, sem pripravljen priti v nedeljo v naselbino in tam dati priliko kupiti bonde v prostorih narodnega doma na 80. cesti. Čas za to bo po maši po 10. uri dopoldne. Tudi za druge stvari bom na razpolago v nedeljo 18. aprila.

Anton Grdina.

Žene in dekleta!

Priporočamo se vam, da pridete po lepo in moderno obleko. Ravno sedaj smo dobili vsakovrstnih oblek in sukenj za žene in dekleta ter otroke. Ravno tako vsakovrstnih slamnikov in vsakovrstnega spodnjega perila in vse, kar vi potrebujete, kot rjuhe, blazine, d a l j e moške srajce, kravate, nogavice in spodnje perilo. Za žene in dekleta v s a k o v r s t n e hlače (slacks), spodnje in zgornje, vse barve, vsakovrstne bluze in krila ter jopiče.

Se vam priporočamo,

Anzlovar's

Vogal 62. St. in St. Clair Ave.

Hiše naprodaj

Za 2 družini, 10 sob, kot nova, na Harland Ave. in Lake Shore Blvd. Cena $9,500.
5 sob bungalow na Pawnee Ave. Cena $5,650.
6 sob, moderna hiša na Kewanee Ave. Cena $6,700.
Krasen nov 5 sob bungalow, garaža za 2 avta, velik lot, na E. 237 St. Cena $7,650.

Za več informacij pokličite

Knific Realty Co.
18603 St. Clair Ave.
IV 7540 zvečer KE 0288

COOK FURNACE & SHEET METAL

Dele in popravila za vseh vrst furnezov

Pokličite KEnmore 1221

525 E. 152. ST.

BODITE PREVIDEN VOZNIK

Mnogo nesreče se pripeti radi pokvarjenih oči. Dajte si pregledati oči, da se boste počutili varne. Vid mora biti tak, da lahko razločite številke na metru brzine, da vidite, kako hitro vozi.

Imamo 30 let izkušnje v preizkovanju vida in umerjanju očal. Zadovoljni boste v vsakem oziru.

Mi imamo polno zalogo elastičnih nogavic za zabrekle žile.

EDWARD A. HISS

Lekarna—farmacija in optometristične potrebščine.

7102 St. Clair Ave.

Mi imamo v zalogi pasove za pretrganje, za moške in ženske.

ZAKRAJSEK FUNERAL HOME, Inc.
6016 St. Clair Ave.
Telefon: ENdicott 3113

Če želite imeti svoje sobe

lepo dekorirane in hiše prebarvane, pokličite nas, ki vam bomo delo točno izvršili.

PETER ROSTAN
PAINTING and DECORATING
449 E. 158. St.
Telefon KEnmore 0620

Oblak Furniture Co.
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

MERRYMAKERS CAFE
4814 SUPERIOR AVE.
Vedno vesela družba
Prvovrstno žganje - pivo - vino okrepčila

Ignac Slapnik, st.
CVETLIČAR
HEnderson 1126
6102 St. Clair Avenue

Točna postrežba!

Zavarujem vam vašo hišo ali pohištvo, kot tudi vaš avto. Točna in zanesljiva postrežba. Za podrobnosti vprašajte

John Prišel
15908 Parkgrove Ave.
KEnmore 2473-R. (Fri. x)

POZOR!
HIŠNI GOSPODARJI
Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopjih, pri strehi, žlebovih ali fornezih, zglasite se pri
LEO LADIHA
1336 E. 55th St. HEnderson 7740

RUDY BOŽEGLAV
W I N E R Y
6010 ST. CLAIR AVE.
Najfinejša vina, domačega izdelka, dobite na kozarce ali v večji količini za na dom.
Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom.
Se priporočamo!

BLISS COAL CO.
PREMOG IN DRVA
Zastopstvo
WHITING STOKERS
22290 LAKELAND BLVD.
KEnmore 0808

Lepo spomladansko blago

Našim ženskam se priporočamo, da si pridejo k nam izbrat razno spomladansko blago, katerega imamo polno zalogo, obleke, suknje, spodnje perilo, nogavice, robce in drugo. enako tudi za moške srajce, nogavice, kravate itd.

Pri nas dobite tudi razne potrebščine za hišo, kot zastore, rjuhe, blazine, odeje, posteljna pregrinjala itd. Cene so še vedno zmerne, blago pa fino in trpežno. Se toplo priporočamo

ANTON GUBANC
SLOVENSKA MODNA TRGOVINA
16725 Waterloo Road

Ustanovljeno 1908

Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi

HAFFNER INSURANCE AGENCY
6106 St. Clair Avenue

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim in globoko potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt odvzela iz naše srede preljubljeno in nikdar pozabljeno mater

Karolino Volk

rojena KUŽNIK

ki so po dolgi in mučni bolezni dne 7. marca, 1943 zavedno zatisnili svoje mile oči in zaspali večno spanje v starosti 79 let. Doma so bili iz vasi Mali Lipovec, fara Ajdovec pri Žužemberku.

Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi sv. Vida smo jih dne 11. marca, 1943 položili k večnemu počitku na Calvary pokopališče.

Tem potom se želimo iskreno zahvaliti Rev. Andrew Andreyu za opravljene molitve ob krsti pred pogrebom, za spremstvo iz A. Grdina in Sinovi pogrebne kapele v cerkev in na pokopališče, za opravljeno pogrebno sveto mašo in ganljive cerkvene pogrebne obrede.

Našo prisrčno zahvalo želimo izreči vsem, ki so v blag spomin pokojni okrasili krsto s krasnimi venci kakor tudi vsem, ki so darovali za svete maše ter vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno pri pogrebu.

Prisrčno se želimo zahvaliti vsem, ki so jih obiskovali v bolezni ter vsem, ki so nam bili v prvo pomoč in tolažbo in nam pomagali na en način ali drugi v teh žalostnih in težkih dnevih, kakor tudi vsem, ki so jih prišli pokropit, vsem, ki so čuli in molili ob krsti, se udeležili svete maše in pogreba.

Nadalje tudi iskrena hvala članicam društva sv. Marije Magdalene, št. 162 KSKJ in društva St. Clair Grove, št. 98 WOW, ki so se udeležile skupne molitve ob krsti pokojne kakor tudi svete maše in pogreba, posebno pa članicam, ki so nosile krsto ter jih spremile do groba in jih položile k večnemu počitku.

Našo prisrčno zahvalo naj sprejme pogrebni zavod Anton Grdina in Sinovi za vso prijazno postrežbo in za lepo urejen pogreb.

Preljubljena in nikdar pozabljena mati, dokončalo se je Vaše trpljenje in odpočijte se sedaj v zasluženem počitku. Ohranili Vas bomo vedno v sladkem spominu in v globoki žalosti pošiljamo sedaj želje k Bogu, da naj Vam podeli večni mir in večna luč naj Vam sveti!

Žalujoči ostali:

JULIJA JENKO in JENNIE MEDVED, hčeri.
ANTHONY, PVT. JOHN in FRANK, sinovi.
LEOPOLD in LOUIS, zeta.
ANNA in DOROTHY, sinahe.
MILAN, vnuk; EMILY, JEAN, VIRGINIA in SHIRLEY, vnukinje; JOHN JAKLICH, nečak.

Cleveland, O., 16. aprila, 1943.

Lot naprodaj

Naprodaj je lot na 226. cesti, na najvišji točki v Euclidu; meri 50x200, na senčnati strani, Chardon Hill! 5c bus. Pokličite Thomas Mayor, MU 5302.

Opremljene sobe

Oddajo se 3 opremljene sobe za moške ali ženske, s hrano ali brez. Lahko si tudi sami kuhajo. Pokličite zvečer MI 5443.

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERŠE

"Deklica, kako daleč si že z delom? Sedaj se pa že res mudi. Prihodnje dni bom z očetom jahal na Dunaj k cesarju. Toda, deklica, nikar ne stoj zaradi mene."

Štefana je držala v rokah okvir z vezenjem in je zopet sedla na cemprinov stolček pod jablano.

"Toliko je že gotovega," je rekla in je kazala na že skoraj dovršeno delo. Petelin je že tudi gotov, samo par temnih peres ob strani mu še manjka. Potem pridejo na vrsto gore in zvezde, ki jih moram vvezti."

Henrikove oči so se veselo bliskale preko vezenja, toda takoj so zopet obstale na dekliški angelski glavi, in mladenič je rekel:

"Res, vso čast in hvalo ti moram dati. Kako naraven je petelin, kakor da bi bil živ. Zares, krasno delo. Si li delala po vzorcu?"

Štefana je pokazala na petelina, ki ga je bratec še vedno trdno držal v rokah, in je rekla:

"Takega sem naredila, kakor je naš petelin, naš je tudi bel kakor vaš: vsak dan je moral biti nekaj časa ujet! No, sedaj ga pa le izpusti!" je rekla bratcu. Kmalu je petelin veselo in ponosno sedel na grmu tik Štefane in je radostno pel: Kikiriki. Mladi Hendel pa je rekel:

"Delaš prav tako kakor veliki mojstri, ki ustvarjajo svoja velika dela po naravi. To je lepo. Pač te je stalo mnogo truda in časa, preden si naredila toliko tisoč vbodljajev?"

"Res," je rekla, "počasi gre od rok, no pa ravno sedaj pri nas ni bogvekaj opraviti. Gostov je malo, Mihaelica pomaga. Perilo imamo šele prihodnji teden. V Garstenu sem tudi že gotova z delom."

S koščenim naprstnikom je gladila rdečesvetlo petelinovo rožo na svilnatem vezenju. Iz prsi se ji dvigne globok vzdih. Nič jej ni všeč, da je v Garstenu že vse dovršila. Tako rada bi še storila kako pot za Alberta . . . Toda ničesar več ne potrebuje — tako ji je sporočil.

Ko je deklica tako govorila, se je Henrik s prekrižanimi rokami naslanjal na jablano.

"V Garstenu," je ponovil. Oblak mu je prevlekel čelo in lepo obličje, da so otroci strmeč zrli vanj.

. . . V Garstenu, kjer jo menihi izrabljajo, kjer mora za par borih beličev sedeti v zaduhli izbi, vsa sključena in upognjena —!

"Kaj si imela zopet opraviti v Garstenu?" je nejevoljno vprašal.

"Staro cerkveno obleko sem šivala."

"Še vedno?"

"Seveda, kadar se začnejo trgati stare stvari, potem ni več konca in kraja." Henrik, kakor zamaknjen zre na sladko postavo, čije lepota ga omamlja in očaruje . . . Močno se mu dvigajo prsi, ko smehljaje reče:

"Tudi jaz sem bil nedavno tega v Garstenu. Pomisli, ponoči je prišel menih s svetiljko iz samostana, in — pomisli, bil je čisto podoben tebi!"

Za trenutek obmolkne Štefana. Dela pač zaljubljene šale. Toda v vratu jo tišči strah. — Jezus — res, ono noč, ko je nosila Zveličarja. Ko je šla v stolp, so donele trobente, in ko je prišla iz stolpa, so jezdili moški skozi lipov drevored, jeli bil ta zraven?

Vzdihnila je h Gospodu Jezusu, naj varuje svojo skrivnost! Potem je mirno rekla:

"Tako, meniha da ste videli? S svetiljko? Je bil pač pri kakem bolniku. In meni da je bil podoben? No, to je pa moral biti kaj čuden menih!"

"No, misliš!" je rekel Henrik z gorečim pogledom. "Jaz pa mislim, menih, ki bi bil tebi podoben, bi bil preveč lep, smrten greh bi bilo, ostriči mu lepe lase in go zapreti v celico!"

"Kaj še, smrtni greh, Vi se pa že dobro spoznate v tem, kaj je smrtni greh," mu je z lahnim nasmehom odgovorila Štefana, da je Henriku kri udarila v glavo. —

"Seveda, to ti bolje veš," se roga Henrik. "Ti vse bolje veš, kakor kdo drugi!"

"To vejo pri nas mali otroci za to ni treba posebne učenosti!" ga je živahno zavrnila Štefana. "To ve celo naš Krištof — Krištof, kaj je smrtni greh, povej gospodu, ki ničesar ne ve!"

Krištof se je postavil po konci pred Henrika in je rekel:

"Smrtni greh je prostovoljno prelomljenje božje postave v kaki važni reči."

Luteranski stotnik se je smejal:

"Dobro znaš, te-je li naučil mali učitelj na Gori?"

"Še ne hodimo v šolo, naučila nas je Štefana!" je veselo odgovoril deček z udebjo glavico.

"Šola na Gori je vendar zaprta, Vaš oče jo je zaprl," je rekla Štefana, iz njenega čistega glasu je odmevalo kakor očitek. "Li ne veste tega?"

"Li ni nobene druge šole več v Štajerdorfu?" je vprašal stotnik.

"Seveda, luteranske pač! V to pa ne pošiljamo otrok, da ne slišijo, kako se psuje in sramoti naša vera."

"Nikdo ne psuje," je kljubujoče rekel Henrik.

"O, pa še kako," je rekla, medtem pa je z rožnatimi ustnicami ostrila svilnato nitko. Krištof se heheta, bledo dete ob njenih nogah jeclja v spanju "ama."

Vedno močneje kipi v Henrikovih prsih ljubezen in hrepenenje.

"Kdaj boš s tem gotova?" vpraša in se z roko dotakne petelinovega krila, ki je je marljivo vezla.

"S pasom?" vprašuje Štefana.

"Ne, s to-le senco tukajle?"

"Ta bo takoj gotova."

Stal je pri njej nagnjen nad njo, zlati solnčni žarki, so obsevali njegov zarjaveli in njen cvetoči rožnati obraz. Štefana je urno dalje vezla, on pa je ves omamljen z gorečimi pogledi pil njeno lepoto.

"Tedaj se je zbudil otrok v zibelki ob njenih nogah in je zajokal z drobnim glaskom.

Štefana je položila vezenje v stran, vzela je dete iz zibelke, se je dvignila in je zibala dete v naročju. Tedaj je umolknilo dete. Henrik je vprašal: "Koliko je staro dete?" Ona se smehlja: "Enajst mesecev. Tako je še majhno, pa tako drobne nožice ima." Izgledala je kakor ljubeča mati, otožna in sveta. Zaradi tega otroka, pomisli Henrik, so jo takrat pošasti psovale na mestnem trgu. Da jih ni ubila strela iz jasnega neba. . . . Sedaj je nagnila svoja nežna usta na otrokovo čelo in je je poljubila; Henriku je v vročih valovih zaplala kri po žilah. "No, dekle," je zapovedajoče rekel, "sedaj pa že dosti dolgo stojim in čakam. Nič ne de, če krilo še ni gotovo, rad bi videl, kako se mi poda na suknji stotniški pas, opasaj mi ga —."

Štefana je položila dete v zibelko. "Moram vzeti svilo iz okvirja," je rekla. "Toda opašete si pa pas lahko sami."

"To mi vsekdar stori moj hlapec, zakaj sem pa stotnik," je prevzetno rekel.

"Nisem Vaš hlapec," je rekla Štefana.

"Vem, da nisi," je sedaj vljudneje rekel in je izpod napoševnih obrvi hrepeneče gledal nanjo, "pa bi rad videl, kako boš ti napravila gube in pentlje, da te bom posnemal, kadar pojdem k cesarju."

Spretno je vzela vezenje iz okvirja in je razvila zavite dele pasu.

Z lahko roko in z motrečim pogledom je vrgla Henriku, ki je visok in krasan stal pred njo pas čez ramo, pri tem ni niti zardela niti pobledela, niti ji ni srce hitreje tolklo. Nobeno štajersko dekle bi ne bilo ostalo pred junakom tako hladnomirno, kakor je ostala Štefana. Henrik je zaklical: "Čez drugo ramo!"

"A tako," je rekla, "saj res, na to stran pride pentlja za meč."

In z nežno, deviško roko je obesila trak čez drugo ramo najlepšega vseh mož v Štajru, ki mu je liki črni plameni švigala ljubezen iz oči in mu je dvigala prsi, rad bi jo bil privil k sebi in poljubil njena sladka usta, toda bal se je storiti kaj takega brez njenega dovoljenja, tako visoko je cenil nedolžnega angela, ki je bil Štefana.

Toda njeni roki sta liki dve nežni roži drseli preko njegovih globoko dihajočih prsi, spretno je uravnala gube, ki jih je delal široki trak, ko se je Henrik zasmejal: "Tako visokega gospoda pač še nisi imela v svojih rokah, kaj?" Ona pa je odgovorila: "Pač, še tisočkrat večjega. Njega, ki je ustvaril nebo in zemljo in vse, kar je."

Krištofu so se oči svetile liki dvoje solnčec: "Jezes, petelin. Hej, ta je lep." Štefana je spretno napravila pentljo ob boku z mečem opasanega junaka, pri tem je nekoliko nagnila glavo, da so se njeni zlatokostanjevi lasje v pomladnem vetriču razlili po belem vratu in po čudovitem čelu; dva zlatomodra metuljčka sta po zraku plavala nad njenim vratom . . . tedaj je postal mož, ki jo je ljubil, ves pijan vsled njene lepote, in liki divji, vroči žametasti metuljček so se njegove ustnice pritisnile na njeno čelo, na katerem so se igrali kodrci njenih las, od veselja je zapel kos v grmovju, petelin je zaplahutal s peroti, veliki Štefanin bratec je od radosti poskočil kvišku, otrok pa je zajokal v zibelki. Kakor blisk se je umaknila lepa deklica in je rekla z jasnim karajočim pogledom:

"Oho, gospod! Kaj je bilo to? Če pa začenjate tako, si pa lahko sami do konca vezete svojega petelina!"

On pa se je ponosno postavil po koncu in je rekel:

"Vsaka pokora mi je všeč, kako ne bi smel poljubiti tako sladkega deteta. Zakaj te je Bog naredil tako lepo, kaj morem jaz za to "

"Nesramen človek ste, da veste, in se kaj takega ne spodobi!" ga je odločno zavrnila Štefana.

"Otroci!" je vzkliknila, "pojdimo k materi!"

Pospravila je svoje stvari in je s krepko roko dvignila zibelko. Kos na grmu je postal žalosten in je obmolknil. Henrik je poleg Štefane stopal [illegible] hiši; imel je še trak [illegible] in je rekel:

"Odpusti mi! Tako si [illegible] bna moji izvoljenki, [illegible] mogel premagati. Te[illegible] ti-li smem pomagati?"

"Ne," je kratko [illegible] "lahko nosim." Da je tak[illegible] kobesedna, tako hladna [illegible] ka, to je Henrika še bolj [illegible] galo, kakor njena angelsk[illegible] pota. Bolelo ga pa je v [illegible] še, da jej niso rdela nežna [illegible] da se jej niso iskrile [illegible] ko je nesoč žibelko od[illegible] roko, s katero je hotel [illegible] ti za zibelko, in mu je [illegible] kla:

(Dalje prihodnjič.)

—o—

Pomagajte Ameriki, [illegible] obrambne bonde in [illegible]

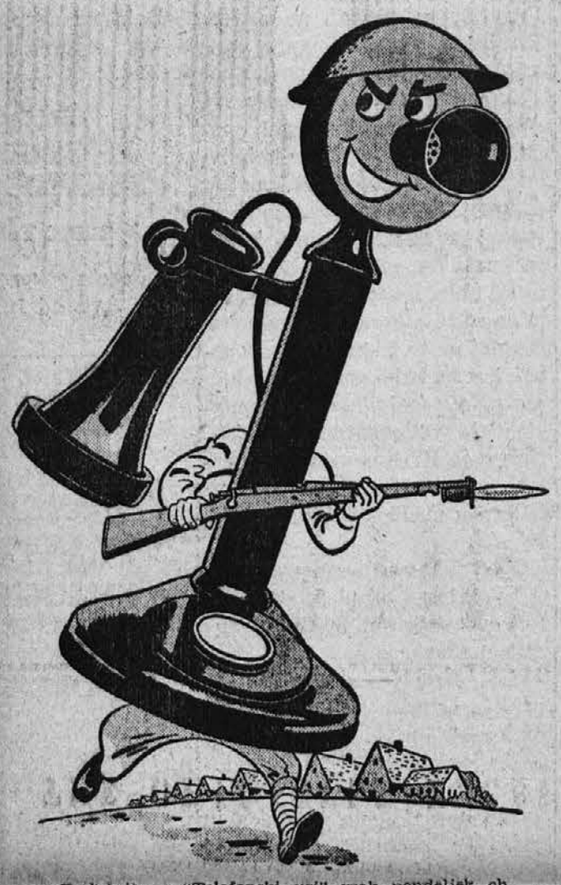

Poslušajte v "Telefonski uri" vsak ponedeljek ob 9 zvečer na WTAM, WLW in WSPD

EN star vojak

PREVZAME DELO NA DOMAČI FRONTI

● Cradle telefoni so šli na vojno. Pred enim letom so naše Western električne naprave premenile izdelovanje telefonov za civiliste in začele izdelovati opremo za komunikacije, ki jih bolj potrebuje naša bojna sila. Na vseh bojnih frontah ta oprema sedaj pomaga dobiti vojno. Za domačo fronto se pa zdaj uporablja stoječe telefone pri novih inštalacijah. Ako dobite pokončni telefon mesto cradle telefona, ki dela overtime za zmago, smo prepričani, da boste to razumeli.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

THE MAY CO.'S BASEMENT

Stili, ki jih želite!

Velikonočne SUKNJE

Za spomladansko in poletno nošo

Čedno ukrojeni in lični stili

13.94

Dolgo in za vsako priliko boste nosili te lepo ukrojene suknje... za velikonoč ... prav do jeseni! Cavalry Twills, Shetlands, Tweeds, in okusni Plaids, Chesterfield, boxy, umerjeni s pasovi ali "boy" stili. Kot nalašč za VAS; mere 12 do 20, 38 do 44 za dekleta in žene.

The May Co. Basement

V BLAG SPOMIN

PETE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA DRAGEGA SOPROGA IN OČETA

JOHN SPILAR

ki ga je Bog poklical k sebi dne 16. aprila, 1938.

Pet let tam v grobu
trupio Tvoje že trohni,
počivaj v miru božjem
tam nad zvezdami.

Žalujoči ostali:

SOPROGA in SINA.

Cleveland, O., 16. aprila, 1943.

V BLAG SPOMIN

ENAJSTE OBLETNICE PREZGODNJE SMRTI NAŠEGA SINA IN brata

FRANK RUSS

ki je v najlepši mladeniški dobi preminil 16. aprila 1932.

Dragi sin in ljubljeni, nepozabni brat. Narava se prebuja in prvo cvetje že oznanja zeleno pomlad. Mi pa ob Tvojem grobu klečimo ter jadnega srca k Bogu kličemo: Daj našemu sinu in bratu mirni počitek v rojstni zemlji.

Žalujoči:

FRANK in ROSE RUSS, starši.
JOSEPH in LILLIAN, brat in sestra.

Cleveland, O., 16. aprila 1943.